

7634

GIẤY BÀN	
ĐƠN PHÁP	ĐƠN QUỐC
Mỗi năm 1.000	1.000
Mỗi tháng 1.000	1.000
Mỗi ngày 1.000	1.000

Mỗi tờ giấy có giá tiền trước.
Theo và mệnh giá cho M.
TRẦN-DINH-NGUYỄN. - Ai đang
quảng cáo, việc công, tin thông
lưu giữ trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ nhiệm: HUYNH-THÚC-KHÁNH
Quản lý: TRẦN-DINH-NGUYỄN

La Voix du Peuple
Mỗi tuần xuất bản 4 kỳ: Thứ Ba, Thứ Năm và Thứ Bảy

BAO-QUÂN
Số 12, đường Đông-Sơn, Huế
Điện thoại: 1011 số 03
Máy in: VIETNAM-SUN

Dưới bóng mặt
trời không có cái
gì mới.

(Salomon)

CÁI MỚI CHỒNG CŨ QUẢ!

Ở đời khoa-học này, một
điều chứng cho chúng ta thấy
được rõ ràng là « cái mới
chồng cũ ».

Cái « mới chồng cũ » lời
dám nói quyết rằng phương
Đông ta chỉ người ở thế-kỷ
20 này mới nhìn thấy rõ ràng
mà người ở thế-kỷ 19 trở về
trước, hẳn không trông thấy,
mà cũng không mong tưởng
đến nữa.

Vì sao? Một cái ví dụ :

Ba mươi năm về trước, như
ở Phan-thiết ra Huế, cả đi và
về mất một tháng trời (đi 15
ngày về 15 ngày). Nhưng cái
mà người đi Huế trông thấy
đó, in sâu vào não, dấu ngoài
Huế này có đôi thay khác đến
mấy, mà người ấy vẫn nhận
đều trông thấy trong lần mình
đi đó là mới. Như 5 năm 10
năm không đi Huế nữa, hay
là không gặp người nào đi Huế
về, hoặc ở Huế vào, nói cho
nghe những chuyện đời khoa-học
sau lần mình đi kia, thì người
ấy cứ in trí chuyện trước kia
là mới mãi. Cái mới lâu cũ là
thế. Nói cho rõ là giao thông
chậm trễ, tai mất tiếp xúc sự
sốt, nên cái gì đã in trong não,
như chữ khắc trên đá cứ thấy
mới hoài.

Ngày nay thì trái hẳn, ở Huế
ra Hanoi không đầy 20 giờ
đồng hồ. Bữa nay đi Hanoi,
cách bữa sau đi lại thì cái thấy
về chuyện xe trước đã cũ rồi.
Đó là chưa kể báo chí, điện
tín, điện thoại, thông tin tức
trong từng giờ, từng phút
đồng hồ, cái chuyện bữa qua,
bữa nay đã cũ rích !

Bấy, cái mới chồng cũ ở
đời mới này là thế.

Nay thử suy rộng ra mỗi

việc trên đường sanh hoạt cả
hình thức và tinh thần; đều
không vượt ra ngoài cái công
lộ « mau cũ đồ ».

Nói học thuyết ư? không
chỉ Khổng Mạnh cũ mà Rous-
seau, Montesquieu cũng cũ, có
lẽ Smith, Karl-Marx không
bao lâu cũng thành học thuyết
cũ.

Nói chính-thể ư? không
chỉ phong-kiến quân-quyền
cũ, mà đại nghị dân chủ cũng
là đồ cũ.

Nói văn-học ư? không chỉ
chữ Hán, nho học, văn sĩ, cử
nhân cũ, mà học Tây, học quốc
văn, Cao đẳng, Trung đẳng như
hiện hành ở xứ ta cũng cũ.

Suy ra nội các Nguyễn-hữu-
Bá cũ mà nội các sau cuộc cải
cách ngày 2 Mai 1933 cũng
không phải là mới; lối văn
khoa cử cũ mà văn dilt của,
thơ mới, sách tiểu thuyết
thương thấy ngày nay cũng
chẳng mới gì. Đó là không kể các
hội đồng, dân biểu bao chỉ mà
phần đông lâu nay đã chán.

Chúng ta sống nhằm cái đời
« mới mau cũ » này, không lo
chăm cái triệu lưu sẽ tới sau
này mà cứ muốn giữ cái đã
có hiện thành, rõ là biết một
mà không biết hai vậy.

« Thời đại nào kỷ cương nấy,
chúng ta có thể nói ngay rằng:
trên đường sống của ta, chỉ
có « cơm với nước » là không
cũ. X.

Trận lụt ở Triều-tiên

Đông kinh, 29.8. - Số thiệt hại về trận
lụt ở Triều-tiên vừa rồi, tính như sau:
379 người chết, 45 người bị thương, 58
người trôi mất. Đã có 30 năm tại đây,
thiệt hại này thiệt hại nhiều hơn hết.
Số thiệt hại có đến nhiều triệu Hwan
sterling.

Tình hình Trung hoa

Thượng Hải, 28.8. - Quân Quốc ủy
đã trấn an miền Tây nam Quảng đông
và cũng trấn an miền Pakhoi.

Thượng Hải, 29.8. - Các báo Trung hoa
đều công nhận rằng quân Quốc ủy đã
chiếm hải khẩu Pakhoi của Quảng đông.

Tướng giới Thạch yêu cầu các tướng
Quốc ủy đình chiến trong ba ngày, chờ
ông Quang chung Hui, nguyên-quan của
Táo da La Baye.

Quảng-châu, 29.8. - Hai quân Quốc
ủy và Quốc ủy đánh nhau kịch liệt.
Mấy hay Nam kinh ném bom xuống Nam
sinh.

Liên đoàn báo giới Nam kỳ nhóm

Hôm 27 Aout, liên đoàn báo giới
Nam kỳ nhóm để bàn việc thi hành
luật xữ hội (làm việc tuần lễ 40
giờ; làm việc một năm được nghỉ
lễ ngày vẫn có lương; lập tờ giao
kéo công cộng).

Nhưng xét ra, thi hành luật 40 giờ
với Tòa soạn thì không được, vì
các ông trợ bút, phóng viên v...
làm không chừng đời; chỉ có ty
quản lý thì được.

Liên đoàn ưng thuận việc lập giao
kéo công cộng, nhưng sự thi hành
được mỹ mãn, là chờ khi nào luật
lao động báo Pháp thi hành tại
Đông dương kia.

DƯỚI BỐ ĐẠO CÀ SA MỘT VỊ HÒA THƯỢNG SỬA VẾT SỔ ĐỀ LÀNH 80\$

Theo báo Điện tín, ngày 4 Aout,
một vị hòa thượng ở vùng
Kampot (Cao man) đã lãnh 80\$.
Tay họ in hành, có lẽ nào gian,
người giúp việc kho bạc cứ phát;
mà đáng tin nữa là vết sổ có ghi
địa chỉ người rõ ràng.

Chuyện đời qua, tướng là yên. Ai
ngờ vừa rồi ông chủ kho bạc ký
kiểm lại giấy sổ, thấy 2 vết sổ trùng
80\$ trùng nhau. Khả nghi, liền xem
lại thì thấy vết sổ thấy tu hành họ
có dấu capo và sửa khéo lắm. Theo
địa chỉ tìm người, thì ra địa chỉ và
người ấy là giả. Sở Mật thám truy
mãi tìm được thấy chùa kia
tại Cầu-đầu. Một đêm không ai ngủ
nữa, người ấy là một vị Hòa thượng
chùa Kreling Kobuos chứ phải vừa
đấy!

Liên đó chức Hòa thượng thấy bị
lột, thấy phải vào ngồi cảnh chùa
có lính canh!

Sư Môn, sư Thụy tướng còn vang!
lại đến Ni cô chùa hoang rồi đến
Hòa thượng gian lận! Phật Thích
ca chắc cũng cười thím.

CHUYỆN ĐỜI

Có kiếp tái sanh chăng?

Ở đời ta đã từng thấy nhiều người vì
một cảnh ngộ họ là mà phải mình ra cái
kiếp tái sanh. Tôi nói phải minh, vì là do
họ nghĩ về như vậy cho nên họ đã có
thực cái kiếp tái sanh là kiếp gì, mình cũng
nên tin mà nên nghĩ... Nhưng gần đây,
thấy các báo thuật một chuyện tái sanh
hẳn là rất kỳ:

Vụ này xảy ra ở Delhi bên Ấn độ mà đã
có một Đại đồng gồm có những nhà báo
và vị ra đi lập ra để xét cái trường hợp
kỳ lạ này.

Người tái sanh ấy là một người thiếu
nữ, tên là Shanti Devi. Bà 6 năm nay
Shanti Devi thường hay nói chuyện về kiếp
trước của mình cho cha mẹ và ông
Sinh và ông ở Delhi mà bà thường
tổ ý muốn đi đến Mattra, vì nói rằng
chồng bà, một thương gia, hiện sống ở
đấy. Người thiếu nữ nói quá, nên cha
mẹ nàng đưa ra ra thì quả nhiên các sự
nghiệm nói đến thực cả.

Cha mẹ người mà nàng nói trước kia là
chồng nàng cũng có đến Delhi. Nàng trông
thấy thì nhận ra ngay. Khi đến người kia
cũng tình hình tốt, nàng vui mừng thì chạy
lại ôm lấy ông chồng và nói « Chồng tôi
đã đến đây rồi và là nàng cũng trông thấy
đứa con trai mà nàng nói đã sinh ra ở
kiếp trước. Nàng lại kể nhiều chuyện ở
cái đời trước của nàng, mà các chuyện kể
đó đều hiệp với sự thực cả. Nàng sinh đã
lên đến năm 1902 và có tên là Ladgi. Đứa
con nàng sinh năm 1923 và nàng chết tại
Agras cũng trong năm ấy ngày 24 Octobre.
Các tin này đều đúng cả thành Delhi
và người ta lại muốn thử nàng một lần
nữa.

Vừa tin của, nàng nhận ngay ra gia
quyển chồng nàng. Người ta đã nâng trên
một cái xe rồi bị mất lại. Nàng vẫn chỉ
được vào cửa đường phải đi, và khi lên
cầu, bà ở độ đường được có 50
cùng, nàng báo ngừng xe lại và nói: « Ở
đây nhà tôi rồi. Một ông già trong nhà
đi ra. Nàng chỉ miệng với bị mất mà nói:
« Đây là ông nhà tôi ».

Shanti thì trông hình thức không giống
Ladgi, nhưng từ lời nói đánh lách càng
điều bộ đến y như Ladgi tái sanh, nên
chàng muốn đến về làm vợ. Thế là người
mẹ có 9 tuổi mà đến con đến 11. Hiện nay
người chồng kia đương chờ kết quả cuộc
điều tra của hội đồng khoa học. Nhưng
rằng về phần chàng, chàng đã nhất định
rồi: người thiếu nữ kia tức là vợ chàng
tái sanh.

Chuyện tái sanh này kể cũng kỳ lạ thật.
Mà cái thái độ của anh chàng Ấn-độ kia
một thời là đáng cho những ông chàng
Việt nam ta suy nghĩ. Ở sao cái anh kia
lại nhìn người con gái mới lên 9 tuổi đã
làm vợ, làm đôi quái gì? Và anh ta lại
không có ở đời người, ở gương mặt, vì chỉ
kể này về hình thức toàn khác với vợ
trước của anh, mà lại chỉ trông về tính
tình cả thôi, nhất là những cái đã xảy ra
ở kiếp trước mà thì còn nhớ được.
Cái đó cũng lạ, vì như phần đông vợ
chồng Ấn-độ ta, thì họ sẽ coi mặt trước
thì có hợp nhau hay không cái đó. Rồi họ
còn coi qua việc vị gia đình nữa... cho
họ có cần phải đi đến cái thái độ này? Tôi
nên nghĩ tái sanh mà có thật, và chỉ
tái sanh một mình cái linh hồn mà thôi
Ấn độ trên, thì họ sẽ tự họ cũng chẳng
muốn sao...

TIỆC TRÀ ĐÀI QUAN TOÀN QUYỀN ROBIN TẠI HUẾ

Quan Toàn quyền Robin về Pháp,
ngày 1er Septembre có ghé qua Huế.
Nhân vật Tây nam các giới ở Thần
kinh có thiết tiệc trà tiễn ngài tại
viện Dân biểu. Các quan tây nam
và các giới đến dự rất đông. Đáng
5 giờ rưỡi, quan Toàn quyền cùng
quan Khâm sứ đến, cụ thượng Lại
Thái-vân-Toàn đọc bài diễn văn
tỏ ý tạ luyến, quan Toàn quyền
có lời đáp từ.

Tiệc đơn giản mà vui vẻ.
P. V.

Sét đánh chết người

ở thành phố nên có ông thâu lời

Thường năm đến mùa thu họ
giao thừa, và từ ta thường có trận
mưa và giông bão cùng đi với trận
mưa ấy, người ta quen gọi là mưa
giông. Trong trận mưa giông ấy,
thường có sấm sét, tức là luồng
điện mà người vật rất gặp phải
thường bị đánh chết. Gần đây
nhiều nơi, ngoài Bắc (quận tỉnh
nào) và trong Quảng Ngãi, có người
chết vì sét đánh. Chính ở Huế đây,
một người ở bên cột cờ cũng bị
điện đánh chết.

Theo lời mà tin ngày xưa, người
ta gọi là « Trời sai Thiên lôi xuống
đánh người; người-áo mới bị trời
đánh v... ». Nhưng theo các nhà
khoa học để phải minh thì chẳng có
thiên lôi thiên tướng gì cả. Chỉ
là lúc trời giông, trong không khí
đầy những luồng điện khác khác
nhau, bề dụng nhân là nó, mà khi
nó, gặp thứ gì nó cũng xé tạc, không
đội là người. Bởi vậy ông Fran-
co-Klin đã phải minh thứ ông thu lời
(paratonnerre), hiện các sở kiến
trúc lớn và tòa lâu cao của người
Tây, đã nhiều nơi có đặt thứ máy
ấy để phòng khi sét đánh.

Ông thu lời ấy, chẳng có gì lạ:
người ta trồng một trụ giây sắt, một
đầu nhon đâm thẳng lên trên trời
nhỏ, rồi đặt theo dọc phần thân
xương một cái giống dao sâu. Mỗi
khi trong đám mây hay trên trời có
tên sét đánh, sét đánh qua mái
nhon giây sắt kia, tức thì chạy xuống

GU'ONG MÊ-TÍN

(ÔNG « TIÊN » BỊ ĐÀN BÀ TẮT CHẠY MẤT !)

Thuyết « thần tiên » là một thuyết
rất thần bí. Có, không; không
có, chẳng hiểu ra thế nào. Dân môn
« thần học » phát minh, cũng chưa
đủ chứng sự « thần tiên » là quả có.
Hương gì thời đại khoa học bây
giờ, phải nói: một với một là hai
(1 + 1 = 2), người ta mới dám tin,
chớ những chuyện mơ hồ, không
có sự thực ràng rồi, thì kẻ thức
giả ai nghe, ai tin?

Thế mà gần đây, có lắm kẻ lợi
dụng « thuyết thần tiên » làm kế
sinh nhai! sinh nhai một cách
thông thả! Họ lấy giả đánh để
tỏ quần tiên, mượn lối con nhà
đạo sĩ, mà làm ra làm ngọn thì hay!

Tại xã Thái hà, phủ Thạch hà
(Hà Tĩnh), có mấy bác thuốc xưa
cũng trộm lối « tiên », đi, đi, đi,
hà », cũng bập bẹn văn « a, b, g,
h », ở thôn quê, miền « sim sỏ »
cũng lên một là « nho lưu », là
« tiên giáo ». Hàng ngày cứ lượi
thuyết bộ mộng tay dài, tran tria bộ
cánh tri thức (áo thâm, quần trắng,
gấu đỏ mỏ, khăn chữ nhân), « du
lịch » trong mấy làng hủ quạnh,
thỉnh thoảng chấm sỏ từ-vi, bở quê
dạ-học, cũng đủ oai oai ba chà hai.

Không ngờ, lần sống kinh tế xô
đẩy, môn thầy đồ kia cũng bị bỏ
về phe thất nghiệp.

Mà khôn nổi, miệng đã quen môi
thật, ừ đã thuộc hơi men, không
thể nào mà nhợn qua cho được,
mới càng nhún nhún ra kể « tiên
đạo » của mình.

Một cái đồ tre, gồm cây bát-đào,
trám chông vôi đỏ, hai người cầm
hai bên, gọi là hai vị « tiên đạo »;
một người thư hương « tiên đạo », ba
bốn người ngồi xung quanh mà
ngâm nga bài luyến. Tay kim-đồng
giật, ngọn bút đưa quay, thế là « tiên

Vì chức dịch quân thực quá nghiệt mà một người tình nghi cộng sản thất cổ định chết chăng?

NAM-BINH. - Chập tối hôm 16.8,
người lính tuần cảnh số 72 đang
gác ở men vườn hoa, thấy một
người đàn ông với một cái giấy
lẳng lẳng treo ở chỗ ghế ngồi, mới
chạy lại cứu.

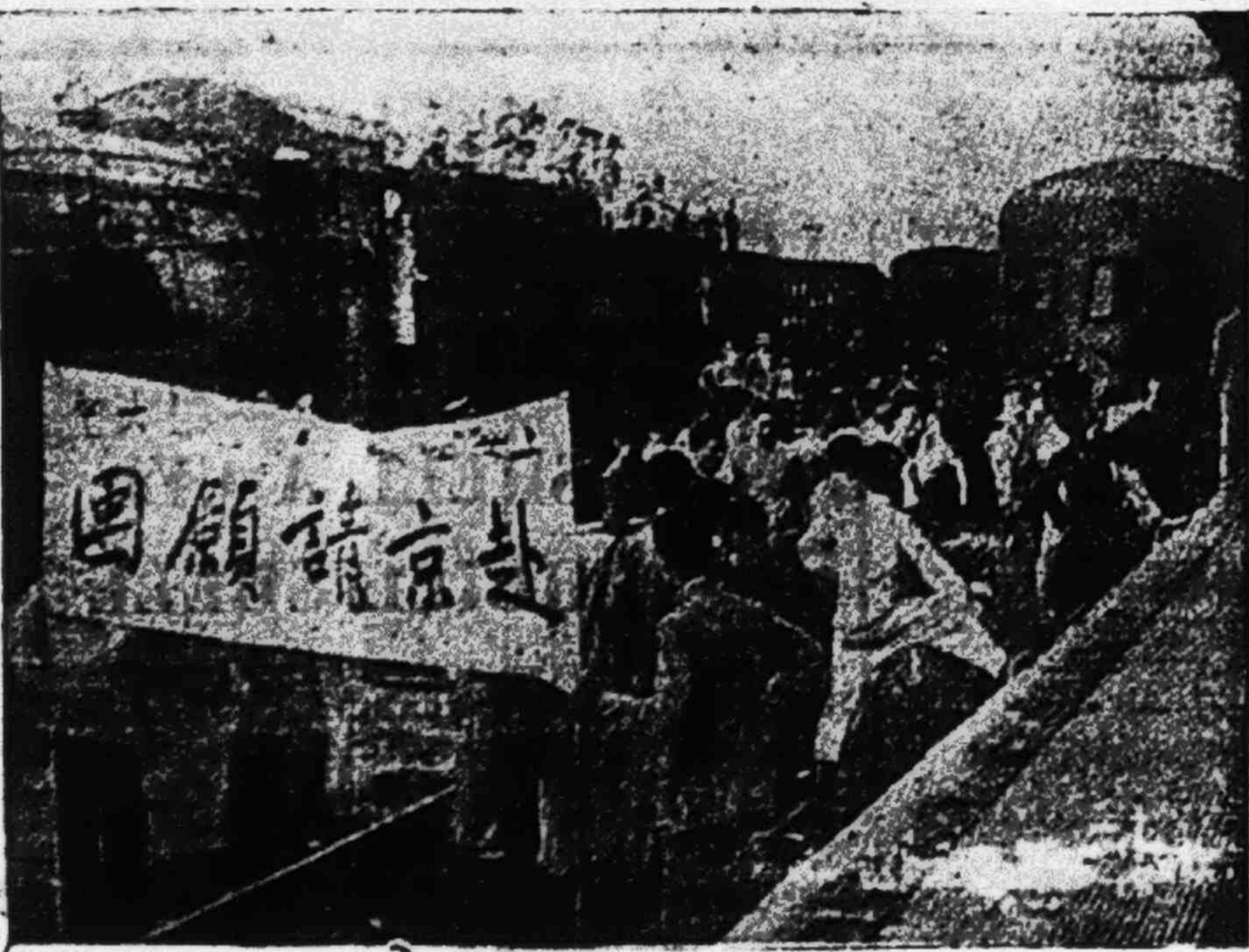
Liệu, đưa vào nhà thương, may
còn sống sót.

Hỏi, người ấy khai tên là Trần-
trọng-Hàn, 20 tuổi, quán xã Táo
môn, tổng Cao-đã, huyện Nam-sang,
(Hà-nam), chia ra một bức thư
tuyệt mệnh viết sẵn. Trong thư đại
ý phân trần: « từ ngày bị tù về tội
tình nghi cộng sản được tha về
từ năm 1935, trong một năm trời
thường bị chức dịch quân thực rất
ngiệt, mà trong bản án không nói
đến phải quân thực. Có khi bị chức
dịch bắt ra điểm giam đến 2 ngày,
không cho ăn uống. Nghi tôi và
cục đối đối lòng, không trông cậy
vào ai, hẳn hẳn kết liễu cái đời
vô vị. »
(T. B. T. V.)

đất chết không nổi. Thế là khỏi sét
đánh.

ở thành phố Huế, lâu đài đóng
đắc, thường năm có xảy ra cái nạn
sét đánh ấy, tưởng nên đặt mấy
thu lôi để phòng.

Dân thành phố

Học-sinh Tả-biêu-linh kháng Nhật

Thơ từ và mandai xin dề cho:
M. JEAN PELLÉGRINI
82, Boulevard Kléber - SAIGON

Thuốc thuốc hiệu này chế
ra đã lâu rồi và hiệu-
nghiệm hơn các thứ
BỆNH BỊNH ĐAU LƯU
mọi bệnh hay là có đau lưng
Trong 222 người
A-Rập dùng thuốc này
thì lành bệnh hết 231 người
(Thước mới phước có hương - ở Alger)
NÂN TAY S. SPECIALISTES PETARD
4, rue de Gironde, PARIS
và cũng có nhà thuốc ở danh

Năm 1929, ông xin vào thêm lớp dạy thêm để bổ sung kiến thức về toán và tiếng Pháp học, mà ông xin dạy ở lớp Đồng Sĩ Quốc lập năm (1930), viên hiến trưởng của ông và hương chức của mình lớp trưởng (Ecole Elémentaire) và trường học qua trên địa phương và đã cất công xây dựng vào kỳ nghỉ hè này. Một năm học đầu tiên 20 năm rông rãi, ông chăm lo và dạy, năm sau lại và phụ huynh học sinh đến học.

Vua rồi có tin ông Ngô Sĩ bị bệnh vì có tuổi già. Được tin này viên hiến trưởng và phụ huynh học sinh kỳ đến xin lui, đồng thời có hơn 100 người ngày 24-8-36 đã đưa đến quan phủ Sơn Tịnh nói quan ban lên quan trên, chức và thế lực.

M. B.

NOTE. - Có đường kính dây đũa hay là bất rồi mà tước đi tước lại thì mau mau đang thuốc **PHỤ NỮ SANG TÂN HOAN** hiện **ÔNG-TIÊN** là động hện nghiệm. Có bán khắp nơi.

Cố anh em cũng nên nghe tôi làm một lần vui vẻ trong gia đình. Chính tôi cũng đã NHƯNG HỜ trong 15 năm, đi đến đâu cũng thấy nhiều người chế nhạo, mà tôi cũng thấy nhiều kẻ thù của tôi rồi, mà vẫn không sao bỏ được. Vậy tôi xem báo lấy HOÀNG-VÂN-ÁP, 47 Phố Minh-Xa, Bắc Ninh có báo thế này: CÁI NHA PHẪM GI 1906 1 lq, thì tôi thấy chỉ nói suu về đạo đức, thì bây giờ tôi đi bỏ được rồi, trong người vô bệnh, lấy khỏe mạnh như thường. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây, trước ít năm sau ông chỉ biết HOÀNG-VÂN-ÁP, sau nữa xin các anh em cũng nên nghe tôi, nếu định bỏ thì chỉ dùng thuốc cai nha-phẩm Hoàng-vân-ÁP là bỏ được, chứ người bắt chúng ta gi, bắt nhiều tiền, người lại xấu, đi đến đâu nhiều người khinh bỉ, mà trong gia đình bao giờ cũng không được vui vẻ vì mình!

Mme H. Richard, 87, rue Gia-long, HUÉ
ĐẠI-LÝ Ở TRUNG-KỲ
mày và đĩa hát **BEBA**
Các thư đơn tấu của hiệu **COUESNON - Paris**
Có cả máy chụp hình và cine bán giá như bên Pháp
CATALOGUES miễn phí

NGŨ-TÌNH DƯỢC-PHÒNG

Director General: **PHU THUC KHANG**